

**OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH WARTOŚCI
PRZY SPORZĄDZANIU
WIELOLETNIEJ PROGNOZY
FINANSOWEJ
MIASTA ZABRZE NA LATA 2020 - 2048**

WPROWADZENIE	3
1. DOCHODY BUDŻETU MIASTA ZABRZE W LATACH 2021 - 2048	6
1.1. DOCHODY BIEŻĄCE	6
1.2. DOCHODY MAJĄTKOWE	13
2. WYDATKI BUDŻETU MIASTA W LATACH 2021 – 2048.....	16
2.1. WYDATKI BIEŻĄCE.....	17
2.2. WYDATKI MAJĄTKOWE	22
3. PRZYCHODY MIASTA ZABRZE W LATACH 2021 - 2048	25
4. ROZCHODY MIASTA ZABRZE W LATACH 2021 - 2048	27
5. WYSOKOŚĆ DŁUGU MIASTA ZABRZE W LATACH 2021 - 2048	29
6. INFORMACJA O SPEŁNIENIU RELACJI OKREŚLONEJ W ART. 243 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH.....	32

WPROWADZENIE

Przygotowanie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020 - 2048 ma na celu spełnienie obligatoryjnego wymogu jej posiadania jak również stworzenie dokumentu planistycznego, który stanowić będzie podstawę rozwoju samorządu oraz pozwoli na analizę potencjału inwestycyjnego Miasta, w tym możliwość jego wspierania poprzez pozyskiwanie zwrotnego finansowania a następnie jego „bezpiecznej” spłaty. Ponadto determinantami do opracowania WPF były następujące kryteria:

❖ Wypełnienie zapisów ustawowych

Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Zabrze (WPF) na lata 2020 - 2048 została sporządzona zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa, a w szczególności z Ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego. Przy opracowaniu wskazanego powyżej dokumentu zostały uwzględnione zmiany wprowadzone Ustawą z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw oraz Rozporządzenie Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 1 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego.

❖ Ograniczenie ryzyka w zarządzaniu finansami w perspektywie wieloletniej poprzez określenie najbardziej optymalnych możliwości finansowania nowych zadań

Skuteczne zarządzanie finansami wymaga odpowiedniego planowania w perspektywie wieloletniej. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego podyktowane jest to charakterem prowadzonej działalności. Funkcjonowanie jednostek charakteryzuje bowiem ciągłość działania a wiele podejmowanych przedsięwzięć wymaga realizacji w okresie przekraczającym rok budżetowy, w szczególności dotyczy to zadań inwestycyjnych oraz projektów realizowanych przy udziale środków zewnętrznych. Ponadto nadmienić należy, iż decyzje finansowe podejmowane w danym roku budżetowym pociągają za sobą skutki w kolejnych latach. Tak więc, należy wziąć pod uwagę to, iż Miasto Zabrze jak i inne jednostki samorządu terytorialnego, w swoich przyszłych budżetach po stronie wydatków posiada wiele obligatoryjnych zadań. Część z nich jest zdeterminowana ustawami, część wynika bezpośrednio z zawartych w latach poprzednich umów, a część dotyczy kosztów związanych z obsługą długu i ewentualną spłatą udzielonych poręczeń.

❖ **Stworzenie podstawy do zaciągania zobowiązań wieloletnich**

Wieloletnia Prognoza Finansowa wytyczając długookresowe ramy finansowe działalności Miasta poprzez określenie możliwości finansowania nowych zadań, daje podstawę do zaciągania długoterminowych zobowiązań.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych uchwała w sprawie WPF może zawierać upoważnienie dla Prezydenta Miasta do zaciągania zobowiązań:

- związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć,
- z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Ponadto, Rada Miasta może upoważnić Prezydenta Miasta do przekazania w/w uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego.

❖ **Stworzenie podstawy do dokonywania zmian limitów zobowiązań i kwot wydatków na realizację przedsięwzięcia finansowanego z udziałem środków UE lub innych zagranicznych**

Zgodnie z art. 232 ust 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych uchwała w sprawie WPF może zawierać upoważnienie dla Prezydenta Miasta do dokonywania zmian limitów zobowiązań i kwot wydatków na realizację przedsięwzięcia finansowanego z udziałem środków europejskich albo innych środków ze źródeł zagranicznych. Powyższa zmiana jest możliwa tylko w przypadku, gdy nie pogorszy ona wyniku budżetu dla każdego roku objętego wieloletnią prognozą finansową.

❖ **Spełnienie zasady jawności i przejrzystości finansów publicznych**

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych gospodarka środkami publicznymi jest jawna, co oznacza swobodny dostęp do informacji o działalności finansowej Miasta. Tym samym umożliwiona zostaje funkcja nadzoru publicznego.

Jasne i przejrzyste zasady zarządzania finansami mają także istotne znaczenie dla pozyskiwania zewnętrznego finansowania działalności oraz przy ocenie wiarygodności kredytowej Miasta, w tym również uzyskaniu bądź aktualizacji oceny ratingowej.

Niezależnie od w/w kryteriów, na podstawie których opracowano wieloletnią prognozę, każdorazowo przy tworzeniu tego dokumentu priorytetem dla Miasta jest wyasygnowanie jak największych środków na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych, w tym w szczególności współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Tym samym, opracowana prognoza pozwoli również na ocenę możliwości finansowych Miasta przy aplikowaniu o kolejne środki w obecnej perspektywie unijnej 2014-2020 oraz planowanej na lata 2021-2027.

W ramach prognozowania przyszłych dochodów oraz wydatków budżetowych wzięto pod uwagę - według wiedzy posiadanej w momencie przygotowania prognozy - najbardziej prawdopodobne kształtowanie się zmiennych kluczowych dla budżetu.

Zestaw założeń prognostycznych ustalono na podstawie obserwacji kształtowania się sytuacji finansowej Miasta Zabrze w ostatnich latach oraz przewidywanych trendów rozwoju w przyszłości. Prognozowane wielkości są wynikiem wnikliwej analizy danych historycznych dotyczących wykonania budżetu Miasta Zabrze w latach ubiegłych oraz czynników mogących mieć wpływ na ich wielkości w latach przyszłych. Dla ustalenia wartości większości pozycji przyjęto wyliczenie czysto matematyczne, przy uwzględnieniu wzrostu poszczególnych pozycji o wartość inflacji lub wskaźnika PKB. Niezależnie, dla niektórych pozycji zastosowano metodę najmniejszych kwadratów w zakresie projekcji przyszłych wielkości. Metoda ta służy do analizy dotychczasowych, tj. historycznych trendów, w zakresie zmian poszczególnych pozycji i przedłużania ich na przyszłość.

Inflację oraz PKB założono na poziomie wynikającym z wytycznych Ministerstwa Finansów dotyczących założeń makroekonomicznych przyjętych na potrzeby sporządzania wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego (aktualizacja październik 2019 r.). Informacje na temat kształtowania się poszczególnych wskaźników przedstawiono w Tabeli Nr 1.

Tabela Nr 1. Wskaźniki makroekonomiczne na lata 2020 – 2048

wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
INFLACJA	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
PKB	3,7%	3,4%	3,3%	3,1%	3,0%	3,0%	3,0%	2,9%	2,8%	2,7%	2,7%	2,6%	2,5%	2,4%	2,3%
wyszczególnienie	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	
INFLACJA	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	
PKB	2,2%	2,2%	2,1%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	1,9%	1,9%	1,8%	1,7%	1,7%	1,6%	1,6%	

Opierając się na danych historycznych oraz uwzględniając jednorazowe i nieregularne fluktuacje dla poszczególnych kategorii a także biorąc pod uwagę wcześniej opisane prognozy makroekonomiczne zaprognozowano poszczególne źródła dochodów oraz grupy wydatków. Poniżej zamieszczono założenia dotyczące poszczególnych pozycji budżetu Miasta Zabrze.

1. DOCHODY BUDŻETU MIASTA ZABRZE W LATACH 2021 - 2048

Punktem wyjścia przy prognozowaniu wysokości dochodów było wyróżnienie poszczególnych źródeł ich pozyskiwania. W ramach tego działania wyróżniono:

1. Dochody bieżące, w tym:
 - 1.1. Dochody z podatków lokalnych
 - 1.2. Dochody z opłat
 - 1.3. Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa
 - 1.4. Otrzymane transfery bieżące
 - 1.5. Pozostałe dochody bieżące
 - 1.6. Dochody związane z realizacją przedsięwzięć wieloletnich
2. Dochody majątkowe, w tym:
 - 2.1. Sprzedaż majątku
 - 2.2. Otrzymane transfery majątkowe, w szczególności dochody związane z realizacją przedsięwzięć wieloletnich
 - 2.3. Pozostałe dochody majątkowe

1.1. DOCHODY BIEŻĄCE

Bazą wyjściową do prognozowania dochodów bieżących w latach 2021 - 2048 był projekt budżetu Miasta Zabrze na 2020 rok. Poczynając od roku 2021 dokonano określenia przyszłego, prawdopodobnego kształtowania się każdej z wyżej wymienionych pozycji, zgodnie z poniższym wyszczególnieniem:

Dochody z podatków lokalnych - zaprognozowano poprzez wzrost wartości przyjętej w projekcie budżetu na rok 2020 o zakładaną wartość inflacji. Wyjątek stanowią wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej. W przypadku wpływów z „Karty podatkowej” zaplanowano je opierając się na danych historycznych, przy uwzględnieniu trendu 5-letniego wyliczonego metodą najmniejszych kwadratów.

Wpływy z podatków lokalnych stanowią jedno z ważniejszych źródeł bieżących wpływów do budżetu, które charakteryzują się względną stabilnością. Jednakże nadmienić należy, iż Miasto posiada ograniczone możliwości kształtowania polityki podatkowej. Wyrażają się one poprzez ustalanie przez Radę Miasta stawek podatkowych w granicach ustawowego pułapu określonego przez Ministra Finansów oraz stosowanie przez Miasto indywidualnych, celowych ulg (np. w zakresie nowych inwestycji, dla zabudowy jednorodzinnej oraz ze względu na przeprowadzone termomodernizacje w budynkach wielorodzinnych) oraz zwolnień i umorzeń. Niezależnie

od powyższego, w grupie podatków lokalnych znajdują się również wpływy, które stanowią dochód gminy a pobierane są przez urzędy skarbowe. W stosunku do tych dochodów Miasto nie posiada wpływu na ich wysokość ani ściągalność, a jedynie ma możliwość zastosować różnorodne preferencje podatkowe, np. poprzez opiniowanie odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty czy umorzenia zaległości.

Dane w zakresie wpływu realizowanej przez władze miejskie umiarkowanej polityki dotyczącej podatków lokalnych prezentuje poniższa tabela (lata 2012-2018).

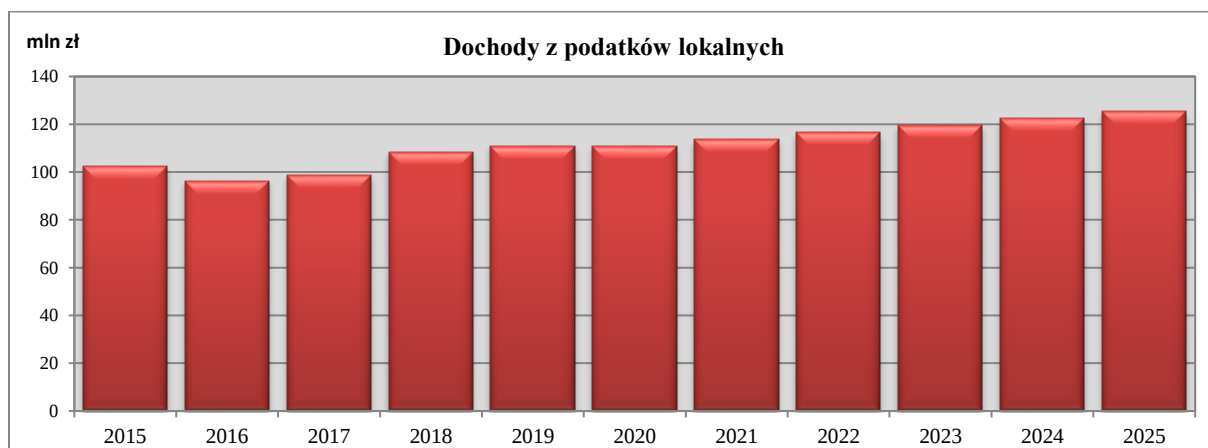
Tabela Nr 2. Skutki obniżenia dochodów z podatków w latach 2012-2018 (Rb-PDP)

	Kwoty wynikające z wydanych w latach poprzednich decyzji o rozłożeniu na raty, odroczeniu terminu płatności*	Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy	Skutki udzielonych ulg i zwolnień, obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)	Skutki decyzji wydanych przez organ		OGÓŁEM
				umorzenie zaległości podatkowych	rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenie poboru	
2018	219 558,46	2 880 129,42	2 404 879,05	421 646,32	324 962,90	6 251 176,15
2017	-	1 670 310,68	2 205 932,35	398 011,79	840 961,07	5 115 215,89
2016	-	1 814 881,01	2 019 123,70	443 700,77	487 005,14	4 764 710,62
2015	-	2 557 961,49	3 819 567,65	381 969,70	541 256,21	7 300 755,05
2014	-	2 082 380,72	3 984 779,85	504 370,27	153 685,34	6 725 216,18
2013	-	1 022 614,02	7 162 318,00	337 013,98	323 940,53	8 845 886,53
2012	-	962 352,31	6 598 074,50	691 060,45	500 943,44	8 752 430,70

*pozycja wykazywana w sprawozdaniu od 2018 roku

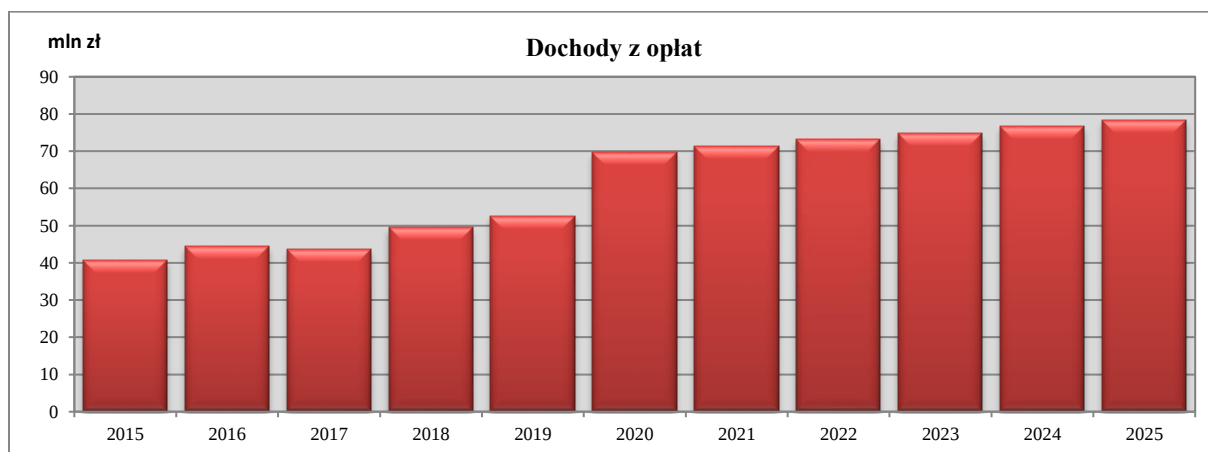
Nadmienić należy, iż sporządzając prognozę wpływów podatkowych kierowano się zasadą, iż stosowane ulgi nadal będą realizowane. W przeciwnym przypadku możliwe byłoby zwiększenie planowanych wpływów.

Wykres Nr 1. Dochody z podatków lokalnych w latach 2015 – 2025

Dochody z opłat - zaprognozowano poszczególne elementy tych wpływów poprzez wzrost wartości przyjętej w projekcie budżetu na rok 2020 o zakładaną wartość inflacji. Wyjątek stanowią wpływy uzyskiwane ze sprzedaży zezwoleń na sprzedaż alkoholu, które zaplanowano opierając się na danych historycznych, przy uwzględnieniu trendu 5-letniego wyliczonego metodą najmniejszych kwadratów. W tabeli Nr 3 zamieszczono porównanie wskaźnika inflacji z przyjętym, 5-letnim trendem prognozowania opłat.

Wykres Nr 2. Dochody z opłat lokalnych w latach 2015 – 2025

Dochody Miasta z opłat lokalnych w ostatnich latach charakteryzowały się tendencją rosnącą, przy czym od 2015 roku zauważalny jest, zdecydowany wzrost przedmiotowych dochodów. Wynika to z wprowadzenia do miejskiego budżetu obowiązującej od 2013 roku opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Jednocześnie przełożenie na znaczny przyrost omawianej kategorii pomiędzy rokiem 2017 i 2018 miało ustalenie przez Radę Miasta podwyżki stawek w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Kolejny wzrost wpływów z tytułu opłat

za gospodarowanie odpadami komunalnymi pomiędzy latami 2019 a 2020 wynika z faktu, iż w roku 2020 zostanie przeprowadzone nowe postępowanie przetargowe na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych a tym samym zostaną zawarte nowe umowy. Z przeprowadzonych wyliczeń wynika, że w związku z wzrostem minimalnego wynagrodzenia, wzrostem cen za tonę zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych oraz wzrostem opłat za korzystanie ze środowiska kwota wpływów, jak i wydatków związana z omawianym systemem znacznie wzrośnie.

Tabela Nr 3. Porównanie wskaźnika inflacji z przyjętym trendem prognozowania opłat

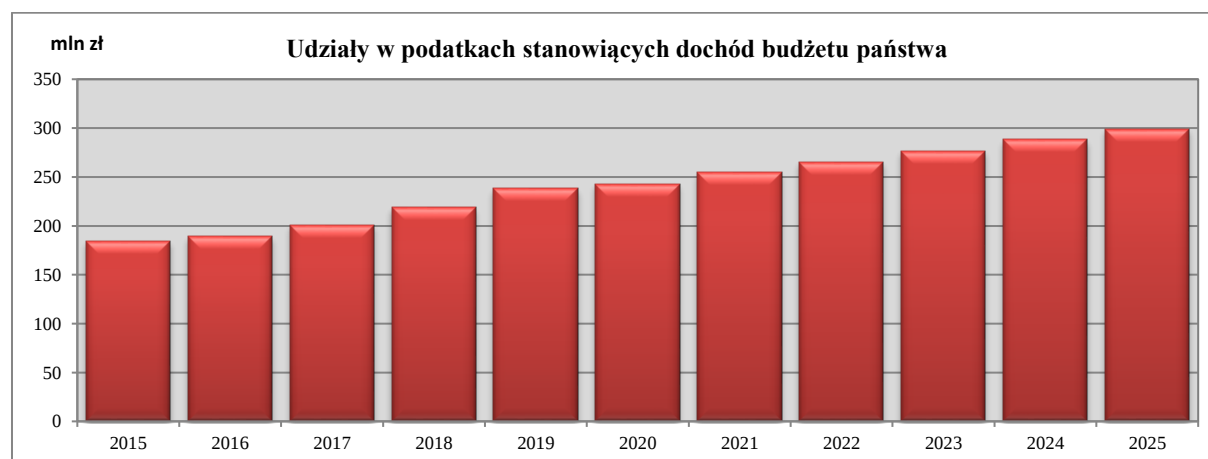
wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
INFLACJA	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
TREND	32,4%	2,3%	2,5%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%
wyszczególnienie	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	
INFLACJA	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	
TREND	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	

Dochody z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (PIT i CIT) - zaprognozowano poprzez wzrost wartości przyjętej w projekcie budżetu na rok 2020 o zakładaną wartość PKB. W stosunku do wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) wskaźnik PKB został dodatkowo powiększony o 1 punkt procentowy. Tak określona dynamika wpływów uwzględnia zmiany ustawowe w zakresie systemu podatkowego w szczególności:

- od sierpnia 2019 roku wprowadzono ulgę podatkową dla osób poniżej 26 roku życia,
- od października 2019 roku obniżono pierwszą stawkę podatkową na skali podatkowej z 18% do 17%,
- od października 2019 roku podwyższenie kosztów uzyskania przychodów.

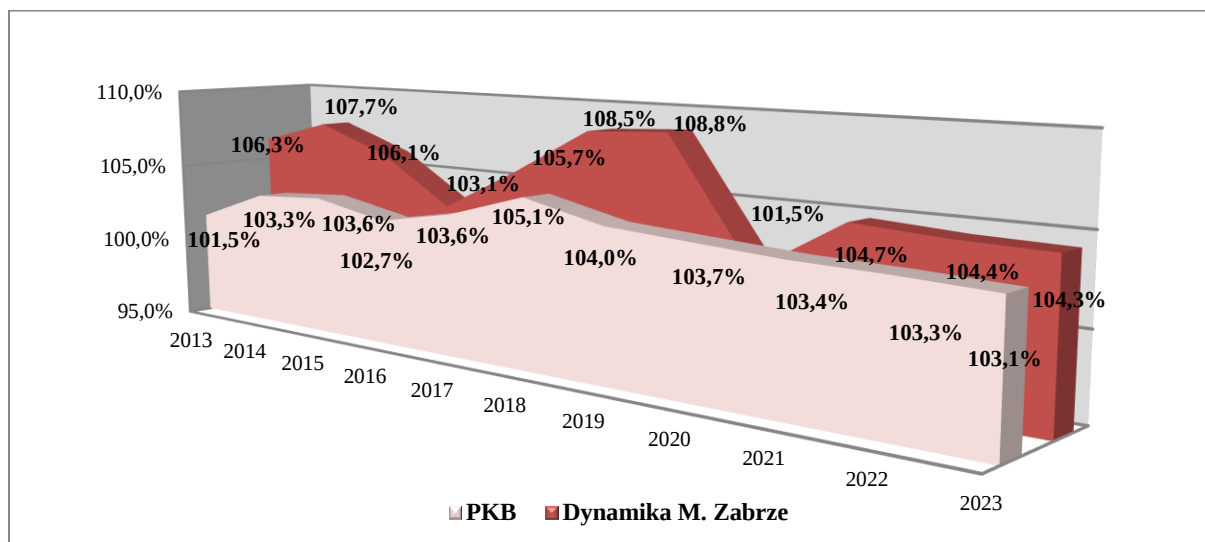
Powyższe zmiany mają przełożenie na tak znaczne obniżenie dynamiki dochodów z PIT w 2020 roku, co determinuje przedmiotowe wpływy w kolejnych latach – obniżenie dynamiki.

Wykres Nr 3. Dochody z udziałów w PIT i CIT w latach 2015– 2025

Zgodnie z danymi historycznymi, zauważalna jest zależność pomiędzy dynamiką realizacji wpływów z podatków dochodowego od osób fizycznych (PIT) a wskaźnikiem PKB, przy czym dynamika dochodów uzyskiwanych przez Miasto Zabrze jest wyższa aniżeli wskaźnik PKB, za wyjątkiem roku 2020 – wskazane wcześniej zmiany ustawowe. Tym samym zdecydowano poszczególne lata projekcji zaprognozować poprzez wzrost wartości przyjętej w projekcie budżetu na rok 2020 o powiększoną wartość wskaźnika PKB.

Wykres Nr 4. Porównanie wskaźnika PKB i dynamiki realizacji dochodu z PIT w Mieście Zabrze w latach 2013 – 2023

Mając na względzie wyżej wymienione czynniki przekładające się na wysokość uzyskiwanych dochodów, niezwykle istotną sferą działań samorządowych organów władzy jest ścisła współpraca z przedsiębiorcami. Stworzenie korzystnych warunków do podejmowania działalności gospodarczej na terenie miasta może w przyszłości skutkować zwiększeniem dochodów z PIT i CIT. Z tego też względu, w ostatnich latach m.in. poszerzono zabrzański obszar Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz uzbrojono wspomniane tereny. Ponadto w ramach obecnie realizowanej Strategii ZIT Subregionu Centralnego województwa śląskiego planowane jest uzbrojenie kolejnych działek inwestycyjnych położonych w rejonie ulic Szyb Franciszek i Handlowej. Zakłada się, iż zbudowanie na tych terenach funkcjonalnej i bezpiecznej infrastruktury przyczyni się do rozwoju obszarów działalności gospodarczej, co wpłynie pośrednio na wzrost konkurencyjności oraz stabilny rozwój gospodarczy miasta. Jednocześnie środki uzyskane ze sprzedaży kolejnych działek w ramach KSSE wzmocnią dochody Miasta w roku ich uzyskania, a w konsekwencji przełożą się na wzrost uzyskiwanych dochodów bieżących w perspektywie wieloletniej – docelowo wpływy z podatków lokalnych, udziały w PIT i CIT oraz niewątpliwe zmniejszenie bezrobocia.

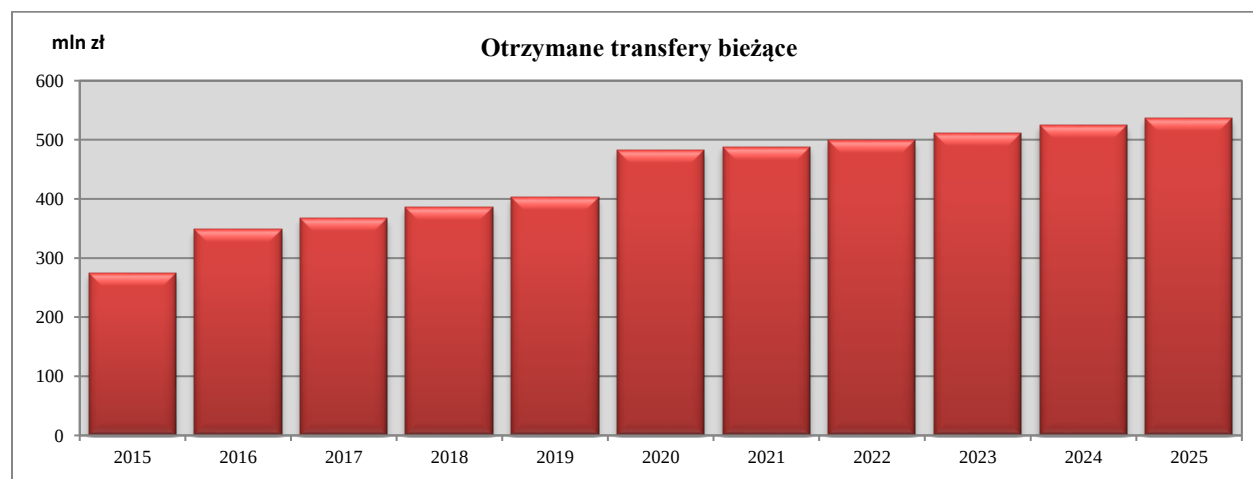
Ponadto nie można pominąć faktu, iż Miasto może również częściowo wpływać na wysokość dochodów z udziałów w PIT poprzez podejmowanie decyzji, które będą sprzyjać osiedlaniu się

nowych mieszkańców. Z tego też względu w ostatnim okresie Miasto wystawia na sprzedaż atrakcyjne grunty pod zabudowę jednorodzinną. Władze miasta postanowiły także podjąć wysiłek w zakresie zbudowania funkcjonalnej i atrakcyjnej infrastruktury drogowej wraz z uzbrojeniem terenu m.in. w rejonie Osiedla Słoneczna Dolina i Osiedla Grzybowice. Działania te powinny wesprzeć środki uzyskane z Europejskiego Banku Inwestycyjnego - przyczyni się to bezpośrednio do rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz wzrostu liczby mieszkańców, a tym samym bazy podatkowej.

Otrzymane transfery bieżące – poszczególne elementy zaprognozowano poprzez wzrost wartości przyjętej w projekcie budżetu na rok 2020 o zakładaną wartość inflacji. Wyjątek stanowią: subwencja wyrównawcza zarówno w części gminnej jak i powiatowej oraz dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących powiatu. W przypadku subwencji wyrównawczej określono przyszłe wpływy poprzez przyjęcie stałych wartości na bazie roku 2020 - uwzględniając tendencję z lat ubiegłych oraz prognozowane wpływy podatkowe. Przyjęte założenie oparto na zasadzie, zgodnie z którą przy ustalaniu wysokości subwencji wyrównawczej bierze się pod uwagę wielkości uzyskiwanych dochodów podatkowych. Jeżeli wpływy podatkowe wzrastają – poziom subwencji maleje i odwrotnie.

W odniesieniu natomiast do wpływów z dotacji w kategorii powiatowej, zastosowano trend 5-letni wyliczony metodą najmniejszych kwadratów (bazowano na danych historycznych).

Wykres Nr 5. Dochody z tytułu otrzymanych transferów bieżących w latach 2015 – 2025

Głównymi pozycjami wpływów w tej kategorii są subwencje i dotacje otrzymywane z budżetu państwa. Wysokość subwencji jest ustalana według kryteriów określonych w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego a przyznanie jej zależy od spełnienia określonych warunków, do których zaliczyć można między innymi: poziom dochodów podatkowych, wskaźnik bezrobocia,

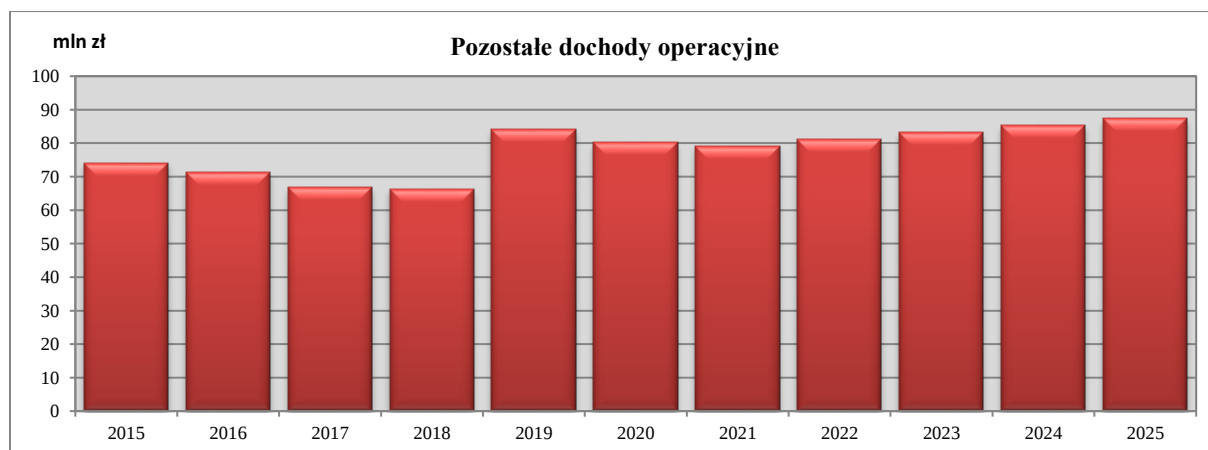
ilość dróg krajowych i wojewódzkich do utrzymania, czy też rozmiar prowadzonych przez samorząd zadań z zakresu pomocy społecznej oraz przede wszystkim oświaty.

Zasadniczym dochodem jest część oświatowa subwencji ogólnej przekazywana na zadania związane z funkcjonowaniem placówek edukacyjnych, natomiast do najważniejszych pozycji w grupie dotacji należą środki na zadania z zakresu polityki społecznej i rodziny, w tym najwięcej na wypłatę świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+” (od lipca 2019 r. świadczenie przysługuje również na „pierwsze” dziecko) oraz na wypłatę świadczeń rodzinnych, zaliczek alimentacyjnych oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, jak również wpływów na program „Dobry start” (300 zł dla ucznia rocznie).

Miasto otrzymuje również innego typu subwencje oraz dotacje, które przeznacza na realizację bieżących zadań własnych oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Nadmienić należy, iż bezpośredni wpływ sektora rządowego na system dotacji celowych czy też wielkość subwencji, ustalanej każdorazowo na dany rok budżetowy, uniemożliwia precyzyjne określenie dochodów w dłuższym okresie czasu. W związku z powyższym, po przeanalizowaniu trendów 3 i 5 - letnich, planuje się coroczny wzrost dochodów w tej grupie o wartość wskaźnika inflacji - odpowiednia korelacja ze stroną wydatkową.

Pozostałe dochody bieżące - zaprognozowano poprzez wzrost wartości przyjętej w projekcie budżetu na rok 2020 o zakładaną wartość inflacji. Wyjątek stanowią wpływy z tytułu rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych czy też planowanych środków związanych z niedoszacowania dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, które mają charakter incydentalny. Zgodnie z powyższym nie ma podstaw do ich planowania i prognozowania. W zakresie danych historycznych, w/w dochody charakteryzują się nieregularnymi wpływami, jednakże ostatnie lata wskazują na regułę, zgodnie z którą zawsze realizowane są nadprogramowe, pierwotnie nieplanowane wpływy.

Wykres Nr 6. Pozostałe dochody operacyjne w latach 2015 – 2025

Dochody związane z realizacją przedsięwzięć wieloletnich - zaprognozowano według szacunkowych wpływów do budżetu Miasta zgodnie z przewidywanymi harmonogramami ich realizacji. Środki uzyskiwane w ramach tej kategorii dotyczyć będą głównie wpływów z funduszy Unii Europejskiej w ramach obowiązującej perspektywy 2014 – 2020, Budżetu Państwa oraz innych jednostek sektora finansów publicznych, jak również innych źródeł zagranicznych.

W latach objętych projekcją uwzględniono dochody dotyczące następujących projektów:

1. Pakiet na start
2. Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta – Ebok
3. Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla interesariuszy Miasta Zabrze – CUWMZ
4. Dobry staż gwarancją sukcesu na rynku pracy - ZS 17 (2019-2021)
5. W jakim świecie chciałbyś żyć? - ZS 10 (2019-2021)
6. Nowoczesna szkoła - SP 28 (2019-2021)
7. Wszechstronny rozwój ucznia - SP 24 (2019-2021)
8. Budowa wielokulturowości: podejmowanie dialogu bez poświęcania własnej tożsamości - ZCKOiZ (2019-2021)
9. Rzeczywistość zawodowa w Hiszpanii- CKPiU (2019-2021)
10. Dziedzictwo kulturowe - I LO (2019-2021)
11. Zagraniczne staże – ZSEU (2019-2021)
12. Uniwersytet Dziecięco-Młodzieżowy
13. Drogowskaz
14. Centrum Wsparcia Rodziny - rozwój usług społecznych na terenie Zabrze
15. Program aktywności lokalnej dla dzielnicy Zandka
16. Umowa z Vectra Media Sp. z o.o. dostawcą usług telekomunikacyjnych w sieci kablowej
17. Kompleksowy program wsparcia dla rodzin "Za Życiem"

1.2. DOCHODY MAJĄTKOWE

Do dochodów majątkowych zaliczono wpływy ze sprzedaży majątku, w tym w szczególności wpływy ze sprzedaży składników majątkowych wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności oraz dotacje na inwestycje.

Poczynając od 2020 roku dokonano określenia przyszłego, prawdopodobnego kształtowania się każdej z wyżej wymienionych pozycji, zgodnie z poniższym wyszczególnieniem:

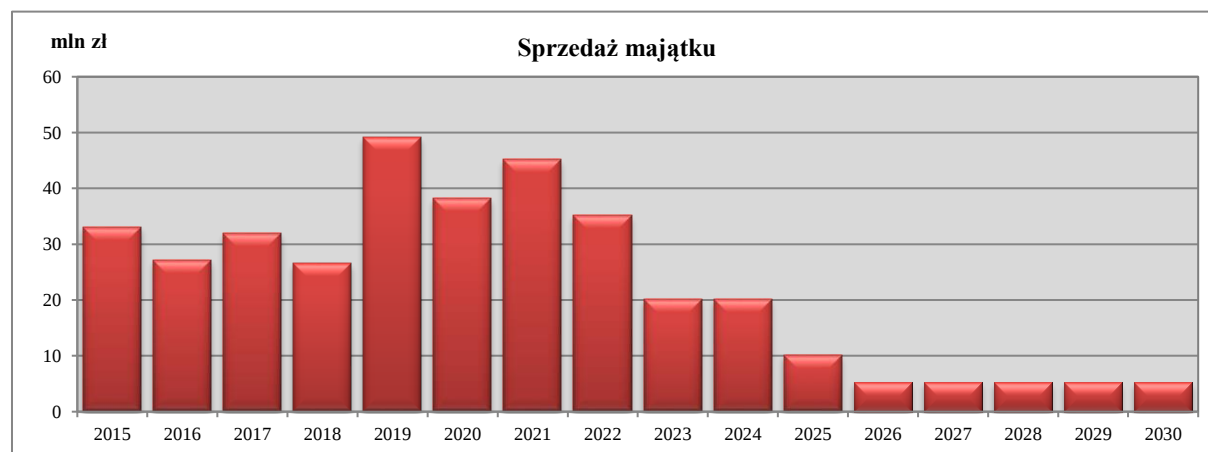
Sprzedaż majątku – dochody zaprognozowano na podstawie aktualnie kształtujących się cen oraz popytu na zbywane przez Miasto Zabrze nieruchomości. Jednocześnie należy brać pod uwagę, iż wpływy z tego tytułu mogą ulec zmianie w zależności od panującej koniunktury na rynku nieruchomości w latach przyszłych, a także od tego, jakie nieruchomości (uzbrojone czy nieuzbrojone)

będą oferowane do sprzedaży. W ramach uzyskiwanych dochodów zaplanowano wpływy m.in. ze zbycia nieruchomości Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, terenów poza obszarem strefy, które Miasto zdecydowało się uzbroić w celu pozyskania kolejnych inwestorów, a także znacznych gruntów pod zabudowę jednorodzinną. Należy jednak stwierdzić, że przeważającą część planowanych do uzyskania dochodów w tej grupie w najbliższych latach stanowią wpływy ze sprzedaży nieruchomości w KSSE.

W ramach przyjętych wartości w latach 2021-2022 odnotowano wzrost w/w grupy dochodów, jako konsekwencja uzbrojenia kolejnych znacznych terenów ze środków ujętych w ramach przedsięwzięć wieloletnich (w szczególności projekty przy dofinansowaniu unijnym, przy wsparciu środków z EBI). Ważnym czynnikiem determinującym wysokość wpływów ze sprzedaży nieruchomości Miasta będzie popyt na rynku nieruchomości. Można oczekiwać, że wraz z utrzymaniem koniunktury gospodarczej na relatywnie wysokim poziomie (zakładane PKB 3,7% na 2020 rok – utrzymanie poziomu wskaźnika dla tego roku zgodnie z założeniami ubiegłorocznymi) także ten segment będzie cechować ożywienie.

Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych zostały zaprognozowane z założeniem wzrostu wartości przyjętej w projekcie budżetu na rok 2020 o zakładaną wartość inflacji. Na powyższe składa się planowana sprzedaż odzyskanych materiałów brukowych, drewna pochodzącego z wycinki drzew oraz urządzeń sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej, jak również dochody z gospodarki komunalnej w ramach jednostki Urząd Miejski.

Wykres Nr 7. Dochody ze sprzedaży majątku w latach 2015 – 2030

Otrzymane transfery majątkowe, w szczególności dochody związane z realizacją przedsięwzięć wieloletnich - zaprognozowano według szacunkowych wpływów do budżetu Miasta zgodnie z zaplanowanymi przedsięwzięciami wieloletnimi. Środki uzyskiwane w ramach tej grupy dotyczyć mogą wpływów z funduszy Unii Europejskiej, Budżetu Państwa oraz innych jednostek sektora

finansów publicznych. Prognoza ta uwzględnia dotacje na projekty finansowane przy udziale środków z budżetu UE w ramach alokacji 2014-2020 na podstawie już podpisanych umów o dofinansowanie oraz środki na projekty znajdujące się w trakcie procedur wdrożonych w celu uzyskania dofinansowania.

W latach prognozy uwzględniono dochody dotyczące następujących projektów:

1. Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w Zabrzu
2. Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta – Ebok
3. Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla interesariuszy Miasta Zabrze – CUWMZ
4. Kompleksowa termomodernizacja i modernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze
5. Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze - etap I i II
6. Działania z zakresu ochrony środowiska realizowane na terenie Miasta Zabrze
7. Niskoemisyjny transport miejski Centrum Przesiadkowe w Zabrzu - ZIT
8. Działania w zakresie terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych na obszarze miasta Zabrze
9. Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze - etap III
10. Działania z zakresu kultury realizowane na obszarze Miasta Zabrze
11. Budowa i przebudowa systemu dróg lokalnych na terenie Miasta Zabrze
12. Budowa Centrum Kultury
13. Budowa osiedla przy ul. Żywieckiej w Zabrzu z dofinansowaniem Banku Gospodarstwa Krajowego

Pozostałe dochody majątkowe – w tej grupie ujęte zostały jedynie wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego **przysługującego osobom fizycznym w prawo własności**. Prognoza zakłada wzrost wartości przyjętej w projekcie budżetu na rok 2020 o zakładaną wartość inflacji. Należy zaznaczyć, iż projekcja tej kategorii docelowo będzie uzależniona od ostatecznych skutków wprowadzenia ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów – ustawa ta wprowadziła przekształcenie z mocy prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności.

2. WYDATKI BUDŻETU MIASTA W LATACH 2021 – 2048

Poziom prognozowanych wydatków Miasta Zabrze zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi.

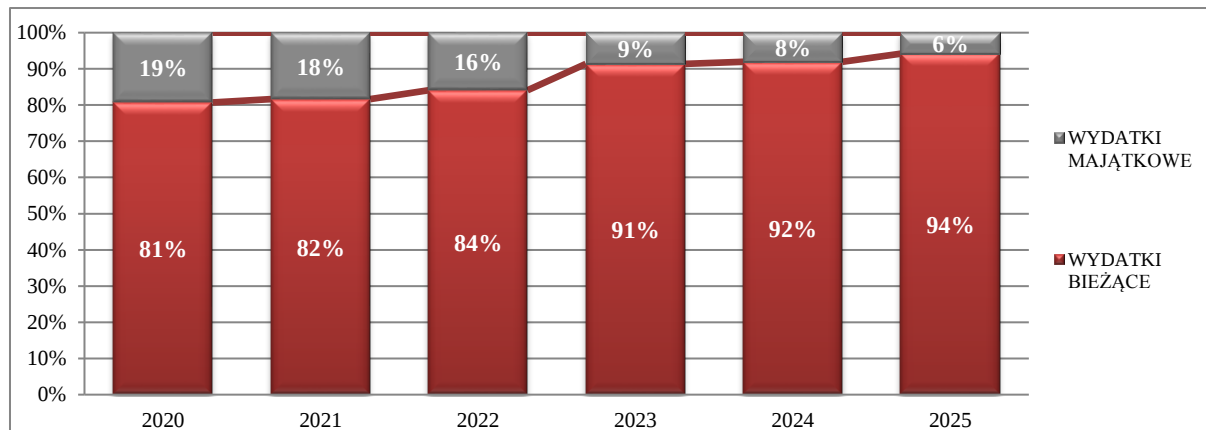
Priorytetem w zakresie planowania wydatków ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług publicznych świadczonych na rzecz mieszkańców przy jednoczesnym wyasygnowaniu jak największych środków na realizację aktualnych i przyszłych przedsięwzięć inwestycyjnych. Nadmienić należy, iż poziom prognozowanych wydatków wpisuje się w konsekwentnie realizowany program budowania nadwyżki operacyjnej – efektywne wykorzystanie limitów przeznaczonych na wydatki bieżące (art. 44 ustawy o finansach publicznych). Zgodnie z zapisami Ustawy o finansach publicznych, wydatki jednostki samorządu terytorialnego powinny być ponoszone w sposób racjonalny, skuteczny oraz przy założeniu uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Niezależnie od przywołanych powyżej wytycznych, wielkość i struktura wydatków jest ściśle związana z zakresem zadań, które samorząd jest zobowiązany wykonywać, a w przypadku zadań fakultatywnych, od decyzji i wyborów dokonywanych przez organy Miasta. Podkreślenia wymaga fakt, iż w najbliższych latach pozycja ta będzie także uzależniona od wysokości środków przeznaczonych na realizację projektów „miękkich” prowadzonych przy udziale źródeł zewnętrznych, w tym unijnych. Podobnie jak w przypadku dochodów prognoza wydatków została wykonana przy zastosowaniu podziału na wydatki bieżące i majątkowe. W ramach tego działania wyróżniono:

1. Wydatki bieżące, w tym:

- 1.1. Wynagrodzenia i pochodne
- 1.2. Zakup dóbr i usług
- 1.3. Pozostałe wydatki operacyjne
- 1.4. Transfery bieżące

2. Wydatki majątkowe

Wykres Nr 8. Struktura wydatków budżetu z podziałem na bieżące i majątkowe w latach 2020 – 2025

2.1. WYDATKI BIEŻĄCE

Nadrzędnym warunkiem przy prognozowaniu poziomu wydatków bieżących na lata przyszłe było założenie utrzymywania nadwyżki operacyjnej - liczonej jako różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi - na stałym lub rosnącym poziomie. Ponadto działania skoncentrowane były na uzyskaniu jak najwyższej „luki” w zakresie dynamiki dochodów bieżących i wydatków bieżących – dynamika w kolejnych latach.

Reguła określona w art. 242 Ustawy o finansach publicznych stanowi, iż zarówno po stronie planu budżetu jak i po stronie jego wykonania wydatki bieżące nie mogą przekraczać dochodów bieżących (z uwzględnieniem zastrzeżeń zawartych w ust. 2 i 3 przywołanego powyżej artykułu). Ponadto z uwagi na przepis określony w art. 243 w/w ustawy, który w głównej mierze uzależnia możliwość zadłużania się od poziomu wypracowanego salda operacyjnego, Miasto zmuszone jest maksymalizować poziom wyniku operacyjnego. Proces ten będzie szczególnie istotny w najbliższych latach aby zminimalizować negatywne skutki wynikające ze zmian w przepisach w zakresie podatku PIT i minimalnego wynagrodzenia, która przenosi się na zwiększenie dynamiki wydatków bieżących ponad dochody bieżące. Zachowanie odpowiednich proporcji pozwoli na realizację założonego programu inwestycyjnego, którego wykonanie z kolei nie byłoby możliwe bez zwrotnych źródeł finansowania.

Z uwagi na ograniczone możliwości zwiększania poziomu dochodów bieżących, przy planowaniu przyszłych budżetów postawiono zdecydowany nacisk na sferę wydatków bieżących.

Bazą wyjściową do planowania wydatków w latach prognozy były wartości przyjęte w projekcie budżetu Miasta Zabrze na 2020 rok. Poczynając od 2021 roku przyjęto, iż wszystkie kategorie wydatków bieżących będą rewaloryzowane o wartość inflacji (wyłączono z tej projekcji wydatki bieżące przeznaczone na realizację projektów przy dofinansowaniu unijnym, które zostały wprowadzone zgodnie z umowami). Wyjątek stanowią koszty związane z obsługą długu publicznego oraz ewentualną spłatą poręczeń i gwarancji.

Wartość wydatków na obsługę długu uzależniono od salda zadłużenia i sytuacji na rynku bankowym, natomiast wysokość uwzględnionych poręczeń została uwarunkowana zawartymi umowami.

Przy planowaniu stóp bazowych stanowiących podstawę oprocentowania zobowiązań dłużnych Miasta wzięto pod uwagę aktualne poziomy stawek WIBOR i stopy redyskonta weksli oraz prognozowane korekty dotyczące stóp procentowych. Ostatecznie w przedłożonej prognozie przyjęto, iż oprocentowanie poszczególnych zobowiązań liczone jest wg następujących wskaźników:

- odsetki od zaciągniętych kredytów – oprocentowanie liczone jako stopa WIBOR 1M w wysokości 1,70% oraz marże banków zgodnie z podpisanymi umowami,
- odsetki od I transzy kredytu z EBI - oprocentowanie w latach 2020-2021 (do daty rewizji) liczone jako stopa WIBOR 6M w wysokości 1,81% powiększona o marżę i spread

w wysokości 0,272% zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o wypłatę środków, później (od 2022) zastosowano oprocentowania stałe w wysokości 1,85%

- odsetki od II transzy kredytu z EBI - oprocentowanie w latach 2020-2022 (do daty rewizji) liczone jako stopa WIBOR 6M w wysokości 1,79% powiększona o marżę i spread w wysokości 0,424% zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o wypłatę środków, później zastosowano oprocentowania stałe w wysokości 1,85%
- odsetki od III transzy kredytu z EBI - oprocentowanie w latach 2020-2023 (do daty rewizji) liczone jako stopa WIBOR 6M w wysokości 1,79% powiększona o marżę i spread w wysokości 0,264% zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o wypłatę środków, później zastosowano oprocentowania stałe w wysokości 1,85%
- odsetki od obligacji (wyemitowanych papierów wartościowych) – oprocentowanie liczone jako stopa WIBOR 3M, 6M i 1Y w wysokości odpowiednio 1,75%, 1,80% i 1,85% powiększona o marżę banków zgodnie z podpisanymi umowami,
- odsetki od zaciągniętych pożyczek w WFOŚiGW – oprocentowanie liczone jako część dziesiętna (zgodnie z podpisanymi umowami) stopy redyskonta weksli w wysokości 1,75%, z zastrzeżeniem, iż nie mniej niż 3%,
- odsetki od pożyczki zaciągniętej w NFOŚiGW – oprocentowanie liczone jako 0,8 stopy redyskonta weksli w wysokości 1,75%, z zastrzeżeniem iż nie mniej niż 3,2%.

Dla nowych, dłużnych zobowiązań przyjęto natomiast następujące formuły oprocentowania:

- odsetki od IV i V transzy kredytu z EBI (planowany wpływ odpowiednio w latach 2020 i 2021) - oprocentowanie przez pierwsze cztery lata od wypłaty transzy (do daty rewizji) liczone jako stopa WIBOR 6M w wysokości 1,79% powiększona o marżę i spread w wysokości 0,424% zgodnie z przyjętą symulacją, później zastosowano oprocentowania stałe w wysokości 1,85%
- odsetki od pożyczki z WFOŚiGW - pożyczka z przeznaczeniem na finansowanie zadania pn.: „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowana w ramach Programu ograniczenia niskiej emisji na terenie miasta Zabrze – etap XI”. (wniosek w przygotowaniu) - oprocentowanie na poziomie 3,0%.

W zakresie wydatków związanych ze spłatą poręczeń w przedłożonej prognozie uwzględniono (wg wartości początkowej):

1. poręczenie udzielone Szpitalowi Miejskiemu w Zabrzu Sp. z o.o. w wysokości 4.000.000 zł (z terminem spłaty w 2022 roku), przy czym przewidywana wartość zobowiązania na dzień 31.12.2019 r. wyniesie 4.000.000 zł – kredyt w rachunku bieżącym,
2. poręczenie udzielone Szpitalowi Miejskiemu w Zabrzu Sp. z o. o. w wysokości 2.616.500 zł (z podziałem na poszczególne lata), przy czym przewidywana wartość zobowiązania na dzień 31.12.2019r. wyniesie 2.574.900 zł – zadanie termomodernizacyjne - WFOŚiGW,

3. poręczenie udzielone spółce Kardio-Med Silesia Sp. z o.o. w wysokości 7.140.000 zł (z podziałem na poszczególne lata), przy czym przewidywana wartość zobowiązania na dzień 31.12.2019r. wyniesie 7.140.000 zł – spłata kredytu inwestycyjnego zaciągniętego na park technologii medycznych,
4. poręczenia udzielone spółce ZARI Sp. z o.o. w wysokości 10.996.377 zł (z podziałem na poszczególne lata), przy czym przewidywana wartość zobowiązania na dzień 31.12.2019 r. wyniesie 10.996.377 zł – przebudowa targowiska miejskiego,
5. poręczenie udzielone spółce Górnik Zabrze S.S.A. w wysokości 48.315.575 zł, w tym kapitał 35 mln zł (z podziałem na poszczególne lata), przy czym przewidywana wartość zobowiązania na dzień 31.12.2019 r. wyniesie 32.523.261 zł – osiągnięcie przez Spółkę stabilnej pozycji ekonomiczno-finansowej w perspektywie długookresowej,
6. poręczenia udzielone instytucji kultury Dom Muzyki i Tańca w wysokości 1.000.000 zł (z podziałem na poszczególne lata), przy czym przewidywana wartość zobowiązania na dzień 31.12.2019 r. wyniesie 166.670 zł – zabezpieczenie kredytu obrotowego,
7. poręczenie udzielone Stowarzyszeniu „Misericordia” w wysokości 404.000 zł (z podziałem na poszczególne lata), przy czym przewidywana wartość zobowiązania na dzień 31.12.2019 r. wyniesie 178.090 zł – restrukturyzacja kredytu inwestycyjnego oraz kredytu w rachunku rozliczeniowym,
8. poręczenie udzielone instytucji kultury Muzeum Górnictwa Węglowego w wysokości 2.210.000 zł (z podziałem na poszczególne lata), przy czym przewidywana wartość zobowiązania na dzień 31.12.2019r. wyniesie 1.064.639 zł – utworzenie Parku Techniki Wojskowej oraz adaptacja obiektów na potrzeby przemysłowego parku tematycznego - ul. Sienkiewicza,
9. poręczenie udzielone instytucji kultury Muzeum Górnictwa Węglowego w wysokości 2.300.000 zł (z podziałem na poszczególne lata), przy czym przewidywana wartość zobowiązania na dzień 31.12.2019 r. wyniesie 854.984 zł – przebudowa i adaptacja zabytkowej infrastruktury Kopalni Guido w Zabrzu na cele turystyczne i kulturalne,
10. poręczenie udzielone instytucji kultury Muzeum Górnictwa Węglowego w wysokości 3.100.000 zł (z podziałem na poszczególne lata), przy czym przewidywana wartość zobowiązania na dzień 31.12.2019 r. wyniesie 2.397.143 zł – rewitalizacja obszarów zdegradowanych w centrum Miasta Zabrze – zakup nieruchomości zabudowanej przy ul. Zamoyskiego 2 (wieża ciśnień),
11. poręczenie dla instytucji kultury Muzeum Górnictwa Węglowego w wysokości 9.580.000 zł (z podziałem na poszczególne lata), przy czym przewidywana wartość zobowiązania na dzień 31.12.2019 r. wyniesie 9.580.000 zł – rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne, rewitalizacja

i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska oraz E-Muzeum - digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu”,

12. poręczenie dla spółki ZBM-TBS Sp. z o.o. w wysokości 7.530.000 zł (z podziałem na poszczególne lata), przy czym przewidywana wartość zobowiązania na dzień 31.12.2019 r. wyniesie 7.429.052 zł – realizacja rządowego programu popierania budownictwa mieszkaniowego pn. „Budowa zespołu sześciu budynków mieszkalnych wielorodzinnych, parkingu, zjazdu oraz niezbędnej Infrastruktury towarzyszącej na działkach nr 6188/412, 6189/412, 3057/408, 7478/405, 7369/400, 6808/366 oraz na działce 7812/723 przy ul. Trocera w Zabrzu”.

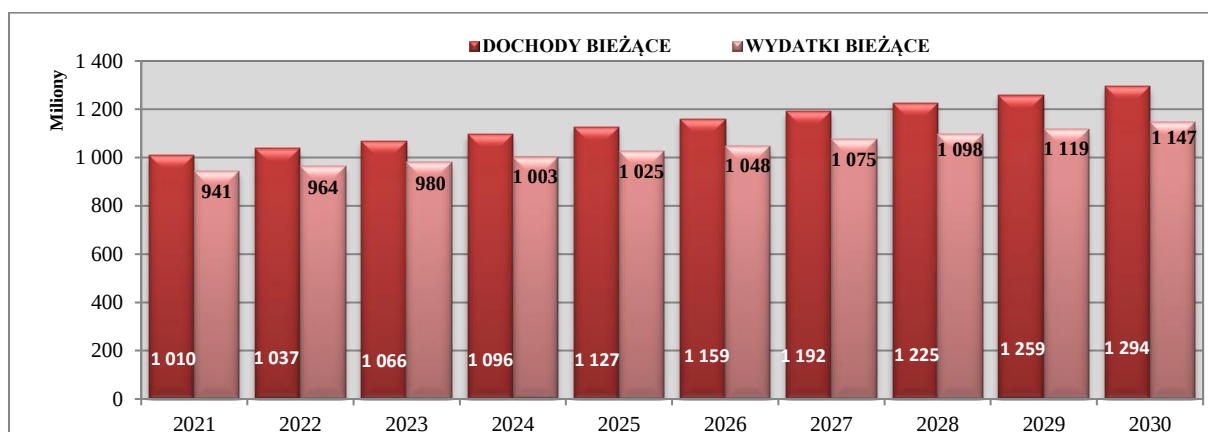
Tabela Nr 4. Wydatki na spłatę poręczeń i gwarancji w latach 2020 – 2031 z podziałem na podmiot angażujący wydatki budżetowe Miasta Zabrze (w mln zł)

wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
RAZEM	8,6	8,4	12,1	7,5	7,1	6,3	6,1	8,2	5,9	0,4	0,2	0,2
SZPITAL MIEJSKI (patrz: pkt 1)	0,0	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SZPITAL MIEJSKI (patrz: pkt 2)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KARDIO-MED SILESIA (patrz: pkt 3)	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0
ZARI (patrz: pkt 4)	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	2,5	0,0	0,0	0,0
GÓRNIK ZABRZE (patrz: pkt 5)	4,3	4,2	4,0	3,9	3,7	3,6	3,4	3,3	2,1	0,0	0,0	0,0
DOM MUZYKI I TAŃCA (patrz: pkt 6)	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MISERICORDIA (patrz: pkt 7)	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MGW (patrz: pkt 8)	0,3	0,3	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MGW (patrz: pkt 9)	0,3	0,3	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MGW (patrz: pkt 10)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MGW (patrz: pkt 11)	0,9	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	0,2	0,0	0,0
ZBM-TBS (patrz: pkt 12)*	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

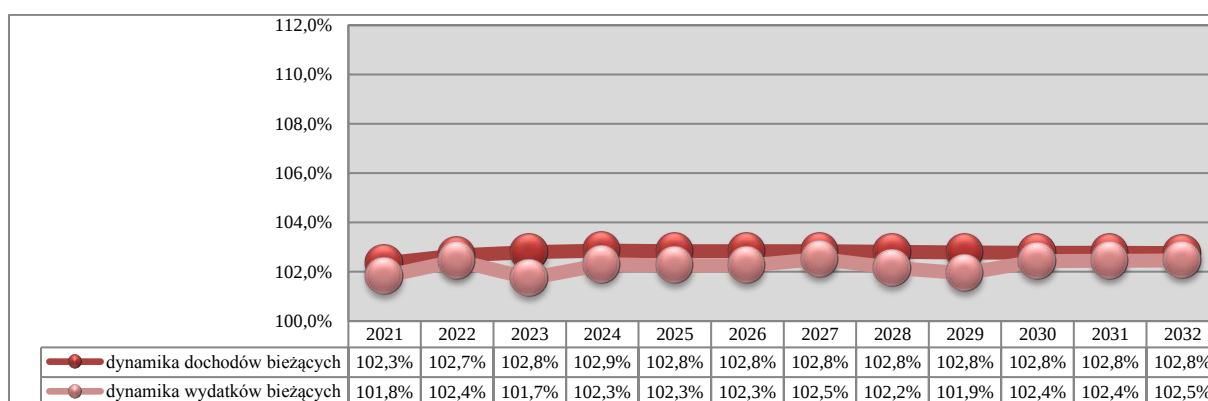
* W ramach poręczenia dla ZBM-TBS w prognozie w latach od 2032 do 2047 przewidziano wydatki w wysokości 0,3 mln zł, natomiast w ostatnim roku tj. 2048 - 0,2 mln zł.

W miarę upływu czasu zakłada się sukcesywny wzrost dodatniego wyniku operacyjnego, w tym ze względu na spadek kosztów obsługi zadłużenia oraz znacznie mniejsze obciążania budżetu wynikające z udzielonych poręczeń.

Wykres Nr 9. Porównanie planowanych dochodów i wydatków bieżących w latach 2021 – 2030

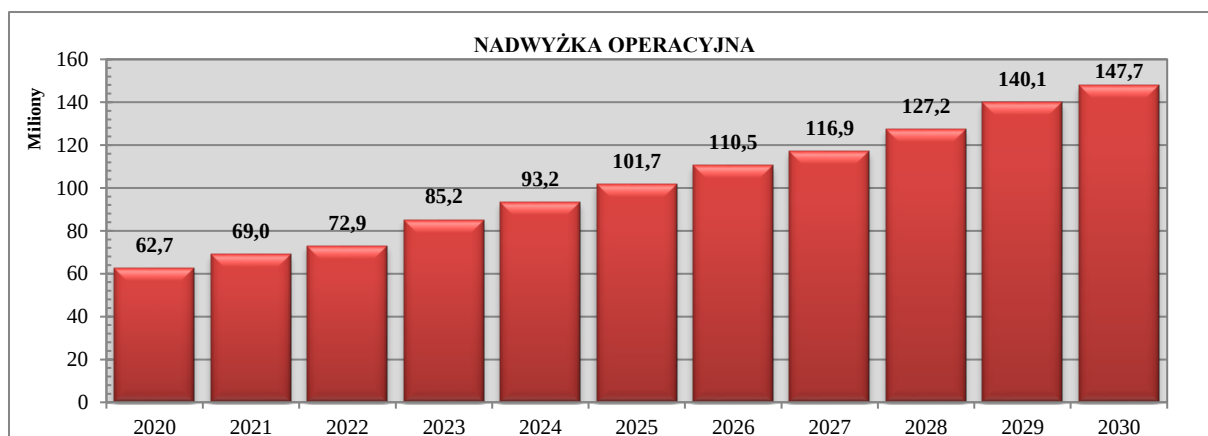

Wykres Nr 10. Porównanie dynamiki dochodów i wydatków bieżących w latach 2021 – 2032

Przedstawiona na powyższym wykresie relacja pomiędzy dynamiką dochodów i wydatków bieżących uwzględnia politykę finansową prowadzoną w Mieście, zakładającą, iż przyrost wydatków bieżących nie powinien być wyższy od tempa wzrostu dochodów bieżących.

Wykres Nr 11. Prezentacja prognozowanej nadwyżki operacyjnej w latach 2020 – 2030

Perspektywa finansowa Miasta Zabrze na lata 2020 - 2048 przewiduje wypełnianie „normy ostrożnościowej” we wszystkich prognozowanych latach.

2.2. WYDATKI MAJĄTKOWE

Wysokość wydatków majątkowych w nadchodzących latach zdeterminowana będzie przede wszystkim przyjęciem do realizacji wieloletniego programu inwestycyjnego, przy ścisłej współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym. Ponadto z uwagi na przewidywane pozyskanie środków z budżetu Unii Europejskiej w ramach programowania 2014 – 2020 oraz Budżetu Państwa przewiduje się znaczne zwiększenie puli środków na finansowanie projektów inwestycyjnych.

Zgodnie z założeniami Komisji Europejskiej z maja bieżącego roku w perspektywie finansowej 2021-2027 przewidziano dla Polski budżet. Większość środków ma być przeznaczana na innowacje, wsparcie małych przedsiębiorstw, technologie cyfrowe i modernizację przemysłu.

Nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej stworzy możliwości aplikowania o fundusze europejskie z wielu obszarów, co pozwoli na kontynuację prowadzonej przez Miasto polityki rozwojowej. Wielotorowa realizacja znaczącej liczby zadań, projektów inwestycyjnych w najbliższych latach bezpośrednio podniesie jakość życia mieszkańców, jak również wpłynie na rozwój gospodarczy. Powyższe działania również mają na celu wsparcie lokalnej przedsiębiorczości, a w perspektywie wieloletniej powinny zwiększać możliwości konkurencyjne funkcjonujących już przedsiębiorstw, jak również stwarzać warunki dla uruchomienia kolejnych firm na terenie Miasta.

Mając na uwadze powyższe w dalszym ciągu priorytetem na najbliższe lata jest wyasygnowanie jak największych środków na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych. Optymalne wykorzystanie szansy jaką daje aktualna i przyszła perspektywa unijna oraz efektywna alokacja zadań w ramach wsparcia pozyskanego z Europejskiego Banku Inwestycyjnego to jeden z głównych celów strategicznych polityki finansowej Miasta Zabrze. Należy tu zaznaczyć, iż plan budżetu na 2020 rok, jak i prognoza na kolejne lata, zostały określone przy zachowaniu równowagi między potrzebami rozwojowymi Miasta a jego możliwościami budżetowymi. Jednakże aby móc aplikować o pieniądze unijne i realizować nowe inwestycje należy mieć zabezpieczone środki na wkład własny – samodzielnie wypracowane lub pożyczone. Z uwagi na ograniczone możliwości generowania nadwyżki operacyjnej w zakresie budżetu Miasta Zabrze, zdecydowano wspomóc realizację inwestycji zwrotnym kapitałem, a zatem w zakresie lat prognozy pojawi się również kategoria przychodów. Przewiduje się, że źródłem sfinansowania zakładanego deficytu będą głównie środki zwrotne pochodzące z Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Przyjmuje się więc, że istotnym podparciem dla zamierzeń będzie optymalne alokowanie środków z EBI w poszczególne przedsięwzięcia.

Tak więc podkreślić należy, iż wydatki majątkowe stanowią szczególną grupę wydatków występujących w budżecie samorządu, bowiem ich realizacja ściśle związana jest z możliwościami finansowymi. Założono zatem, iż wydatki majątkowe będą stanowić wartość wynikową następującego równania:

$$\text{Wydatki majątkowe} = \text{Dochody ogółem} + \text{Przychody} - \text{Wydatki bieżące} - \text{Rozchody}$$

Wartość wynikowa powyższego równania wskazuje nieprzekraczalny limit jaki Miasto może przeznaczyć na realizację zadań inwestycyjnych. W załączniku do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2020-2048 określającym wykaz przedsięwzięć wieloletnich uwzględniono zadania inwestycyjne, które spełniają następujące kryteria:

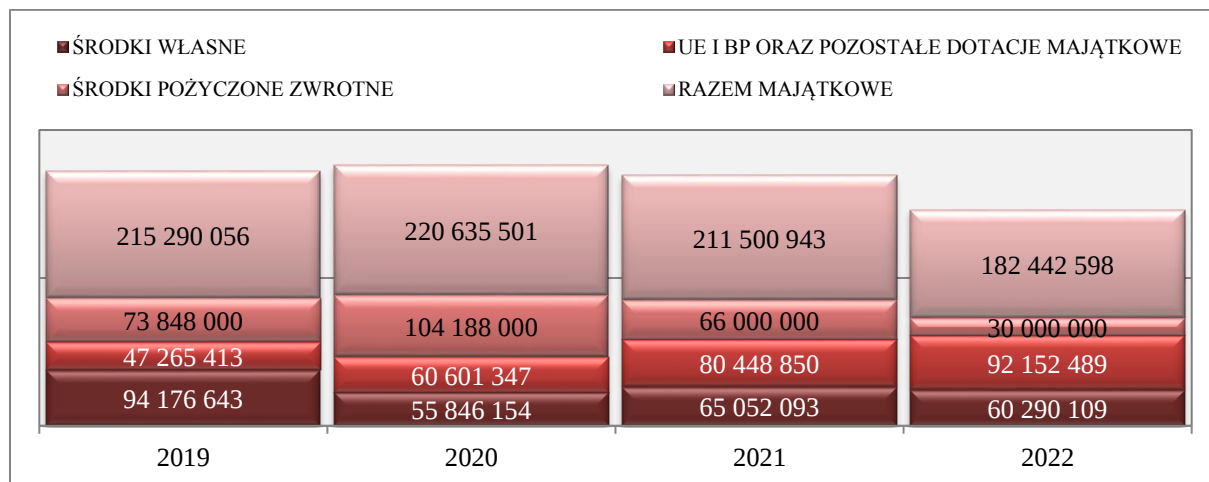
- są przedsięwzięciami, które będą kontynuowane w 2020 roku i w latach następnych,
- są przedsięwzięciami planowanymi do rozpoczęcia w 2020 roku i będą kontynuowane w latach następnych.

Program inwestycyjny Miasta Zabrze, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego podniesie atrakcyjność miasta oraz przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców m.in. poprzez zwiększenie dostępu do transportu publicznego oraz „ułatwienia” lub poprawy korzystania z szeroko rozumianej infrastruktury komunalnej – inwestycje w oświatę i pomoc społeczną oraz mieszkalnictwo. Ponadto tak prowadzony front inwestycyjny wpłynie na zwiększenie potencjału dochodowego Miasta, głównie w sferze operacyjnej (podatki lokalne czy też wpływy z tytułu udziału w PIT). Zaplanowane do realizacji i kontynuowane inwestycje poprawią także jakość obiektów edukacyjnych, sportowych, i kulturalnych znajdujących się na terenie miasta. Jednocześnie realizacja tych projektów ma na celu zwiększyć wspomniany powyżej potencjał dochodowy budżetu. Wsparcie finansowe Miasto Zabrze zamierza przeznaczyć na realizację zadań inwestycyjnych w następujących sektorach:

- drogi, transport publiczny, energia (np. termomodernizacje), kultura,
- usługi cyfrowe, rewitalizacja miejska,
- środowisko (woda, odpady),
- obiekty sportowe, edukacja, zarządzanie zasobami miejskimi, w tym parkami.

Na poniższym wykresie zaprezentowano przewidywane źródła pokrycia potrzeb inwestycyjnych Miasta w latach 2020 – 2022 z podziałem na środki własne, dofinansowanie z UE lub innych źródeł otrzymane na finansowanie tychże zadań oraz pożyczony kapitał.

Wykres Nr 12. Źródła finansowania zadań majątkowych w latach 2019 – 2022

Zaplanowany wieloletni program inwestycyjny Miasta Zabrze, realizowany przy dofinansowaniu z budżetu Unii Europejskiej oraz środków z Europejskiego Banku Inwestycyjnego będzie służyć wykonaniu zamierzeń dotyczących kierunków strategicznego rozwoju Miasta Zabrze zapisanych w „Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030” (Uchwała nr LIX/709/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 r.). Należy jednak zauważyć, iż będzie on planem kroczącym, co oznacza, że będzie podlegał okresowej aktualizacji poprzez wprowadzanie nowych zadań inwestycyjnych oraz uaktualnienie danych dotyczących przedsięwzięć już ujętych w jego założeniach.

3. PRZYCHODY MIASTA ZABRZE W LATACH 2021 - 2048

Potrzeby inwestycyjne Miasta Zabrze na najbliższy, paroletni okres wskazują na konieczność znacznego zasilenia budżetu dodatkowymi środkami. Biorąc pod uwagę, iż aktualnie najtańszym na rynku źródłem pozyskania zwrotnych środków jest Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), w 2017 roku Miasto zawarło z powyższym podmiotem umowę na kredyt inwestycyjny. Umowa kredytowa została sygnowana na wartość 330 mln zł z podziałem na pięć transz. Zgodnie z warunkami kredytu wypłata trzech pierwszych transz (24 mln, 70 mln i 70 mln) nastąpiła w latach 2017, 2018 i 2019, natomiast kolejne zostały zaplanowane od 2020 do 2021 roku w łącznej wysokości 166 mln zł. Jego spłata rozpocznie się w 2022 roku, natomiast całkowita spłata kapitału nastąpi najpóźniej w ciągu 25 lat liczonych każdorazowo od daty wypłaty danej transzy kredytu, jednak nie później niż do 31 grudnia 2046 roku. Ponadto, ze względu na możliwość kontynuacji i rozszerzenia programu inwestycyjnego, jaką dają nowe założenia KE w perspektywie 2021-2027 w latach 2022 – 2025 wartość prognozowanych przychodów została powiększona o planowany do pozyskania nowy kredyt w łącznej wysokości 100 mln zł. Mając na uwadze dotychczasową współpracę oraz preferencyjne oprocentowanie zakłada się, iż źródłem nowego kredytu również może być Europejski Bank Inwestycyjny. W przeciwnym przypadku nie wyklucza się podjęcia współpracy z innym podmiotem.

Europejski Bank Inwestycyjny jest instytucją niedochodową wspierającą cele polityki Unii Europejskiej, której udziałowcami są państwa członkowskie UE. Tym samym, udzielane przez EBI kredyty są obecnie jednym z najtańszych źródeł finansowania na rynku i charakteryzują się długim okresem dostępności i terminu spłaty.

Obecnie trwają prace związane z drugą alokacją w/w środków (pierwsza została pomyślnie przeprowadzona w I kwartale 2019 roku), która zgodnie z Umową Finansową powinna zostać przeprowadzona przed wypłatą kolejnej transzy planowanej na rok 2020 rok.

Należy zaznaczyć, że pozyskane i planowane do pozyskania środki z EBI stanowią istotne wsparcie w procesie związanym z pozyskaniem środków unijnych w ramach obecnej i przyszłej perspektywy finansowej.

Założenia umowne dotyczące rozbięcia przychodów na poszczególne lata w zakresie obowiązującej jak i przyszłej umowy kredytowej przedstawia poniższa tabela:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kredyty w tym:	24 000 000	70 000 000	70 000 000	100 000 000	66 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000	10 000 000
EBI (330 mln)	24 000 000	70 000 000	70 000 000	100 000 000	66 000 000	0	0	0	0
NOWY KREDYT (100 mln)	0	0	0	0	0	30 000 000	30 000 000	30 000 000	10 000 000

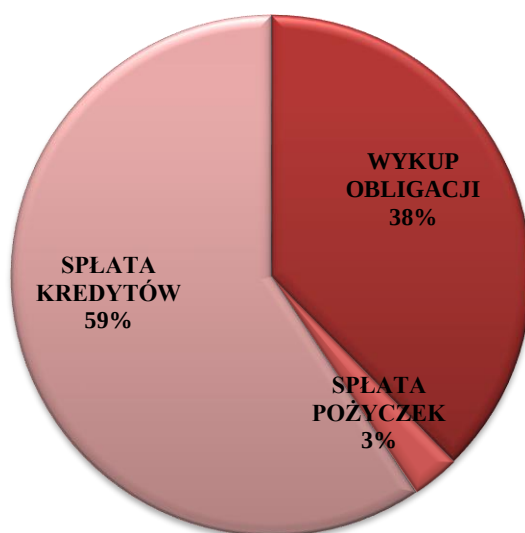
Poza w/w kredytami, Miasto Zabrze planuje zaciągnąć w 2020 roku pożyczkę w wysokości 4.188.000 mln zł z przeznaczeniem na finansowanie zadania pn.: „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowana w ramach Programu ograniczenia niskiej emisji na terenie miasta Zabrze – etap XI”. Środki te planuje się pozyskać w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zaciągnięcie w/w zobowiązania uwarunkowane jest udzieleniem upoważnienia przez Radę Miasta dla Prezydenta Miasta do zaciągnięcia przedmiotowego zobowiązania – w ramach uchwały budżetowej.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w omawianej Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasto Zabrze nie planuje pozyskać innych przychodów w latach 2021 – 2048, czy to zwrotnych czy bezzwrotnych.

4. ROZCHODY MIASTA ZABRZE W LATACH 2021 - 2048

Rozchody budżetowe zaprognozowano zgodnie z zaciągniętymi oraz planowanymi do zaciągnięcia pożyczkami i kredytami oraz wyemitowanymi obligacjami komunalnymi tj. do 2046 roku.

Wykres Nr 13. Struktura planowanych rozchodów budżetu w latach 2021 – 2046

W przypadku zawartych umów, spłatę kapitału przewidziano w terminach zgodnych z umową, natomiast w zakresie planowanych zobowiązań uwzględniono możliwość przesunięcia w czasie zwrotu pożyczonego kapitału, jednocześnie utrzymując maksymalnie korzystny i równomierny rozkład spłat zadłużenia. Decydującym czynnikiem przy planowaniu rozchodów była również konieczność respektowania ustawowych limitów w zakresie obsługi długu.

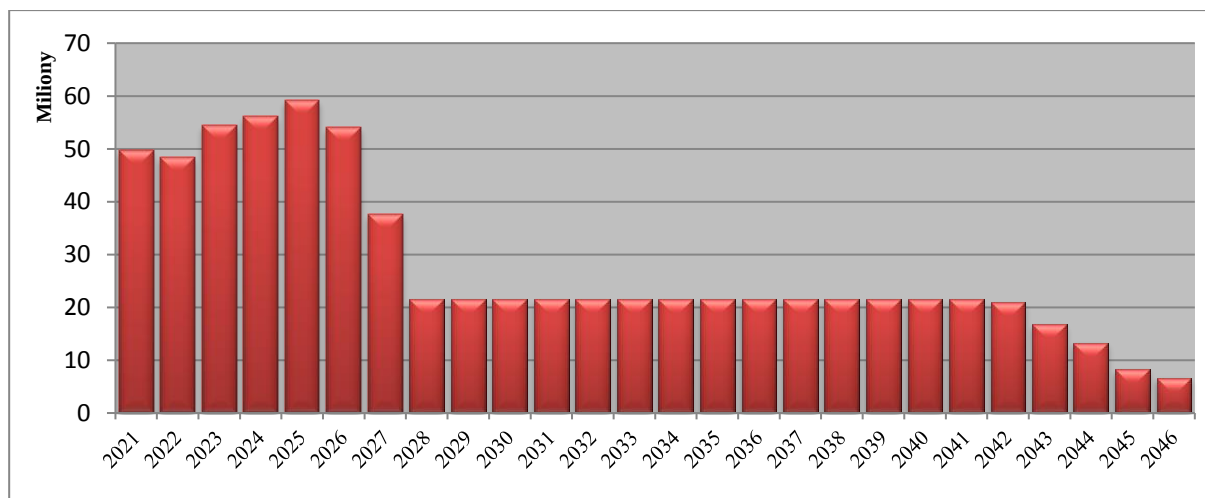
Na uwagę zasługuje kwestia spłaty zadłużenia, która zgodnie z prognozą nastąpi w roku 2046.

W poniższej tabeli zaprezentowano rozbiecie na poszczególne lata prognozy środków na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych:

Tabela Nr 5. Rozchody w latach 2021 – 2046 z wyszczególnieniem spłat kredytów, pożyczek i wykupów papierów wartościowych Miasta Zabrze (w mln zł)

wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
SPLATA KREDYTÓW	1,5	0,6	4,7	8,2	13,2	14,9	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5
SPLATA POŻYCZEK	12,2	3,6	2,8	1,9	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
WYKUP OBLIGACJI	36,0	44,2	47,0	46,0	45,0	39,2	16,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
wyszczególnienie	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046
SPLATA KREDYTÓW	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5	20,9	16,8	13,3	8,3	6,7
SPLATA POŻYCZEK	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
WYKUP OBLIGACJI	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Wykres Nr 14. Kształtowanie się rozchodów miasta Zabrze w latach 2021 – 2046

5. WYSOKOŚĆ DŁUGU MIASTA ZABRZE W LATACH 2021 - 2048

Prognozę poziomu zadłużenia z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych oraz zaciągniętych kredytów i pożyczek na kolejne lata skonstruowano przy założeniu, że przewidywany stan zadłużenia na koniec 2020 roku wyniesie 560.289.849 zł.

Ponadto zgodnie z zaleceniami Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach oraz wytycznymi określonymi Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do Państwowego długu Publicznego oraz na podstawie art. 72 ust 1a. Ustawy o finansach publicznych – do przedmiotowych umów zaliczono:

- umowy sprzedaży, których przedmiotem było udzielenie wsparcia finansowego dla Sportowej Spółki Akcyjnej „Górnik Zabrze” w celu ustabilizowania jej sytuacji finansowej poprzez zakup akcji – planowana kwota długu na koniec 2020 roku w wysokości 25.705.000 zł,
- umowę wsparcia z dnia 02.08.2018 r., której przedmiotem jest wsparcie spółki Szpital Miejski w Zabrzu Sp. z o.o. – utworzenie w Szpitalu Miejskim w Zabrzu Sp. z o.o. Szpitalnego Oddziału Ratunkowego („SOR”) wraz z lądowiskiem przyszpitalnym - planowana kwota długu na koniec 2020 roku w wysokości 24.964.000 zł,
- umowę wsparcia z dnia 07.04.2015 r., której przedmiotem jest wsparcie spółki ZBM - TBS Sp. z o.o. – zakup mieszkań po Hucie Zabrze - etap II - planowana kwota długu na koniec 2020 roku w wysokości 4.000.000 zł,
- umowę wsparcia z dnia 01.09.2014 r., której przedmiotem jest wsparcie spółki Stadion w Zabrzu Sp. z o.o.- modernizacja Stadionu Miejskiego im. Ernesta Pohla w Zabrzu - planowana kwota długu na koniec 2020 roku w wysokości 96.000.000 zł.

Łączna wartość w/w umów na koniec 2020 roku winna wynieść 150.669.000 zł.

Przyjęty do realizacji przez Miasto Zabrze ambitny program inwestycyjny powoduje wzrost kwoty długu w 2020 roku, co oznacza, iż maksimum zadłużenia miasta przypadnie na ten rok, natomiast w kolejnych latach prognozy powinno ono sukcesywnie spadać aż do roku 2046, kiedy to zostanie ostatecznie spłacone.

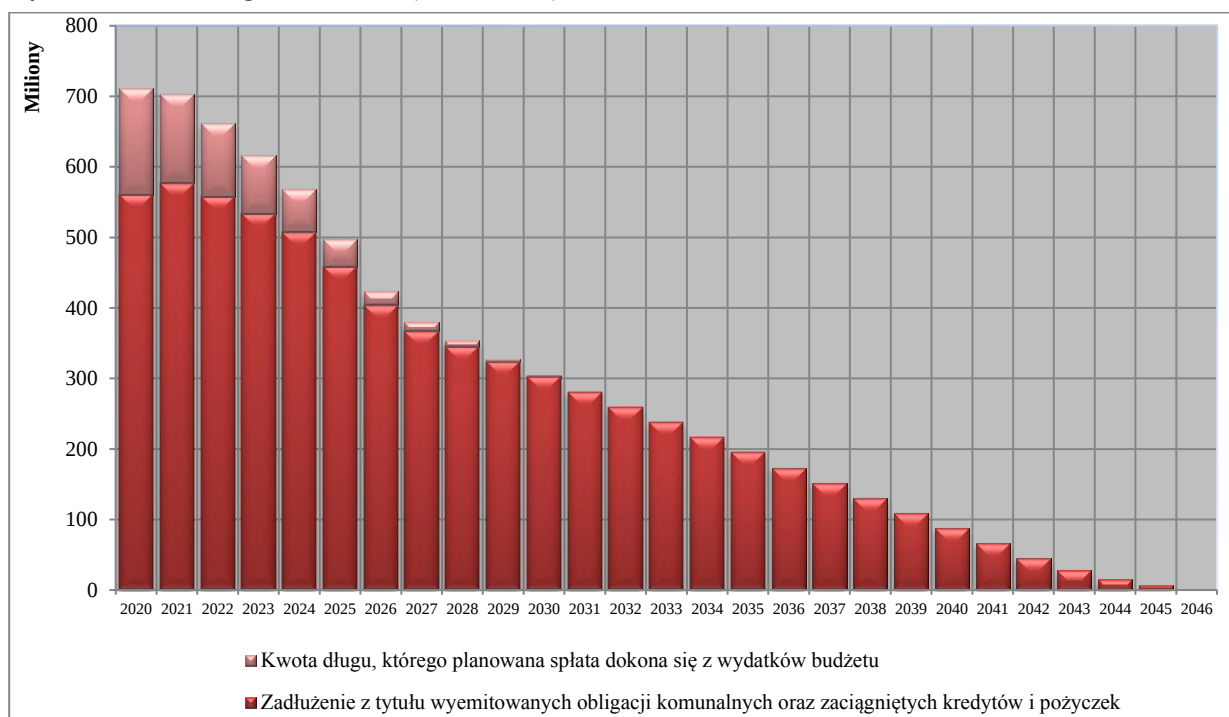
Na wysokość długu wpływ będą mieć zaciągnięte kredyty i pożyczki, wyemitowane obligacje komunalne, umowy wskazane w/w rozporządzeniem a także przewidywane do zaciągnięcia zobowiązania z przyznanej przez EBI puli środków oraz nowego kredytu . Poziom zadłużenia może być również zdeterminowany przez zmieniające się prawo, które wprowadza coraz to nowe ograniczenia dotyczące limitów zadłużenia jak również rozszerza katalog tytułów ujmowanych w tej kategorii.

Dodatkowo, na wysokość zadłużenia przełożenie będą mieć częściowe umorzenia preferencyjnych pożyczek. Miasto zaciągając pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach może starać się o częściowe umorzenie tych zobowiązań. W przedłożonej prognozie nie uwzględniono potencjalnych umorzeń.

Należy jednak zaznaczyć, iż na przełomie miesięcy listopad – grudzień br. planowane jest uzyskanie decyzji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w sprawie częściowego umorzenia pożyczki przeznaczonej na zadanie pn.: „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowana w ramach Programu ograniczenia niskiej emisji na terenie miasta Zabrze – etap VII”. Prognozowana kwota umorzenia to 982.932 zł, która będzie miała bezpośrednie przełożenie na poziom długu na koniec 2019 roku, zmniejszenie rozchodów o kwotę 269.175 zł w 2019 roku i pozostałej części tj. 613.757 zł w 2020 roku.

Korekta ta bezpośrednio wpłynie również na „poprawę” indywidualnego wskaźnika zadłużenia (art. 243 ustawy o finansach publicznych).

Wykres Nr 15. Kwota długu Miasta Zabrze (na koniec roku) w latach 2020 – 2046

Wysokość kwoty długu w poszczególnych latach wg stanu na koniec roku przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela Nr 6. Zestawienie długu w latach 2021 – 2046 z wyszczególnieniem kredytów, pożyczek i obligacji (w mln zł)

wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Obligacje	237	193	146	100	55	16	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty	330	359	385	407	403	388	367	345	324	302	281	259	238
Pożyczki	9	6	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RAZEM	577	558	534	508	459	404	367	345	324	302	281	259	238
Umowy klasyfikowane do tytułów dłużnych	127	103	82	61	39	18	13	9	4	2	0	0	0
OGÓŁEM	704	662	616	568	498	423	380	354	328	304	281	259	238
wyszczególnienie	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046
Obligacje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty	216	195	173	152	130	109	87	66	45	28	15	7	0
Pożyczki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RAZEM	216	195	173	152	130	109	87	66	45	28	15	7	0
Umowy klasyfikowane do tytułów dłużnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM	216	195	173	152	130	109	87	66	45	28	15	7	0

Zaznaczyć należy, iż Miasto Zabrze realizując politykę zarządzania długiem oprócz zasad zawartych w Ustawie o finansach publicznych kieruje się przede wszystkim regułą zachowania płynności budżetu w zakresie danego roku oraz lat przyszłych. Na bieżąco monitorowane są wpływy i wypływy środków, co w konsekwencji prowadzi do optymalizacji kwot zaciąganych zobowiązań. Szczególnie ważne jest zachowanie nadwyżki operacyjnej, a więc w pierwszej kolejności dokonywana jest kontrola na poziomie operacyjnym, a następnie analizie podlega budżet na poziomie majątkowym. Ten systematyczny monitoring wydatków i dochodów daje informacje o faktycznym zapotrzebowaniu na zwrotne źródła finansowania.

6. INFORMACJA O SPEŁNIENIU RELACJI OKREŚLONEJ W ART. 243 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH

Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw zakłada zmiany w obrębie artykułu 243, a co za tym idzie w wyliczaniu wskaźnika zadłużenia na kolejne lata. Na przestrzeni najbliższych siedmiu lat wyliczenia wskaźnika ulegną znacznym zmianom, zmierzającym do uzyskania jego ostatecznej wersji dla roku 2026 i kolejnych.

Zatem do końca 2019 roku, zawarta w art. 243 ustawy o finansach publicznych zasada wskazuje, iż wysokość możliwych kwot przeznaczanych na obsługę zadłużenia uzależniona jest od wysokości sald operacyjnych powiększonych o sprzedaż majątku wypracowanych w 3 latach poprzedzających dany rok budżetu.

Relację tą obrazuje wzór poniżej:

$$\left(\frac{R+O}{D}\right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right)$$

Natomiast w tzw. okresie przejściowym tj.: na lata 2020-2025, począwszy od planowania budżetu w bieżącym roku, prawą stronę wzoru obliczać będzie się jako średnia arytmetyczna z ostatnich trzech lat wskaźników jednorocznych, stanowiących stosunek sumy nadwyżki bieżącej i sprzedaży majątku do dochodów bieżących za dany rok, pomniejszonych o dotacje bieżące na cele bieżące. Ponadto nadwyżki bieżące w liczniku tego ułamka zostaną skorygowane odpowiednio o dochody i wydatki z tytułu dotacji bieżących UE. Koncentrując się zaś na lewej stronie wzoru, liczyć będzie się relację do dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące - mianownik. Natomiast do licznika lewej strony wzoru dojdą tytuły uwzględnione w znowelizowanym art. 72 ustawy o finansach publicznych („dług spłacany wydatkami”) zawarte od 2019r.

Tak określone założenia prezentuje poniższy wzór:

$$\frac{(R+O)}{Db} \leq \frac{1}{3} \times \sum_{i=1}^3 \frac{(Dbei + Smi - Wbei)}{Dbi}$$

Ostatecznie od 2026 roku mają nastąpić trzy istotne zmiany: wydłużenie okresu, w oparciu o który liczona jest średnia nadwyżka operacyjna do 7 lat oraz wyłączenie z licznika prawej strony dochodów majątkowych ze sprzedaży majątku i wyłączenie wydatków na obsługę długu z wydatków bieżących po prawej stronie wzoru.

Wskaźnik z art. 243 ustawy o finansach publicznych od 2026r. prezentował będzie się następująco:

$$\frac{(R + O)}{Db} \leq \frac{1}{7} \times \sum_{i=1}^7 \frac{(Dbei - Wbei)}{Dbi}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- R** - planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w **art. 72** państwowy dług publiczny ust. 1 pkt 2, oraz wykupów papierów wartościowych, z wyłączeniem kwot spłat kredytów i pożyczek oraz wykupów papierów wartościowych odpowiednio zaciągniętych lub emitowanych na cel, o którym mowa w **art. 89** zaciąganie kredytów i pożyczek oraz emisja papierów wartościowych przez jednostki samorządu terytorialnego ust. 1 pkt 1, i zobowiązań określonych w **art. 91** limit kredytów, pożyczek i zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych dla jednostek samorządu terytorialnego ust. 3 pkt 1,
- O** – planowane na rok budżetowy wydatki bieżące na obsługę długu, w tym odsetki od zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w **art. 72** państwowy dług publiczny ust. 1 pkt 2, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,
- Db** – planowane na rok, na który ustalana jest relacja, dochody bieżące budżetu pomniejszone o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące,
- Dbei** – dochody bieżące w roku poprzedzającym o i-lat rok, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w **art. 5** pojęcie środków publicznych i dochodów publicznych ust. 1 pkt 2,
- Dbi** – dochody bieżące w roku poprzedzającym o i-lat rok, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące,
- Wbei** – wydatki bieżące w roku poprzedzającym o i-lat rok, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o wydatki bieżące z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w **art. 72** państwowy dług publiczny ust. 1 pkt 2, wydatki bieżące na obsługę długu oraz wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w **art. 5** pojęcie środków publicznych i dochodów publicznych ust. 1 pkt 2.

Zaznaczyć należy, iż powyższych ograniczeń nie stosuje się w stosunku do spłaty obligacji, kredytów i pożyczek, udzielonych gwarancji a także odsetek wynikających z wyżej wymienionych zobowiązań zaciągniętych w związku z realizacją projektów dofinansowanych z funduszy Unii Europejskiej. Poniżej przedstawiono wyłączenia wynikające z art. 243 ust. 3 i 3a Ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. Miasto stosowało, jak również kontynuuje przedmiotowe wyłączenia w zakresie poniżej wymienionych tyłów dłużnych:

Tabela Nr 7. Wyłączenia wynikające z art. 243 ust. 3 i 3a Uofp w latach 2020 – 2026 (w mln)

-	wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
ROZCHODY	WYKUP OBLIGACJI SERII RR – ZOBOWIĄZANIE DOTYCZĄCE WKŁADU WŁASNEGO (PROJEKT: UZBROJENIE KSSE)	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00	0,00	0,00
	WYKUP OBLIGACJI SERII B 2015 – ZOBOWIĄZANIE DOTYCZĄCE WKŁADU WŁASNEGO (PROJEKT: UZBROJENIE KSSE)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,00
	RAZEM	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00	0,00	5,00
-	wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
WYDATKI	ODSETKI OD OBLIGACJI SERII RR W WYSOKOŚCI 3 MLN ZŁ – ZOBOWIĄZANIE DOTYCZĄCE WKŁADU WŁASNEGO (PROJEKT: UZBROJENIE KSSE)	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,00	0,00
	ODSETKI OD OBLIGACJI SERII B2015 W WYSOKOŚCI 5 MLN ZŁ – ZOBOWIĄZANIE DOTYCZĄCE WKŁADU WŁASNEGO (PROJEKT: UZBROJENIE KSSE)	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
	ODSETKI OD POŻYCZKI Z NFOŚIGW W WYS. 100 MLN ZŁ – ZOBOWIĄZANIE DOT. WKŁADU WŁASNEGO (PROJEKT: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA)	0,46	0,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ODSETKI OD KREDYTU Z DOPLATAMI DO OPROCENTOWANIA W WYS. 16 MLN ZŁ – ZOBOWIĄZANIE DOT. WKŁADU WŁASNEGO (PROJEKT: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA)	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	RAZEM	0,73	0,39	0,21	0,21	0,21	0,13	0,13
-	OGÓŁEM	0,73	0,39	0,21	0,21	3,21	0,13	5,13

Jednocześnie biorąc pod uwagę prowadzoną i przewidzianą do kontynuowania realizację wielu projektów i programów przy udziale środków unijnych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2020-2048, z równoczesnym wsparciem Europejskiego Banku Inwestycyjnego, zastosowano wyłączenia z limitu spłaty zobowiązań przy obliczaniu relacji, o której mowa w art. 243 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Zgodnie z powyższymi regulacjami w przypadku, gdy JST zaciągnie zobowiązanie, z którego środki zostały przeznaczone na pokrycie wydatków

podlegających refundacji (finansowanie z UE), powinna dokonywać odliczeń od limitu spłaty swoich zobowiązań rat tych zobowiązań wraz z odsetkami przez okres realizacji projektu, programu jednak nie dłużej niż 90 dni po jego zakończeniu i otrzymaniu refundacji. Dodatkowo przepisy stanowią, iż w związku z zaciągniętymi zobowiązaniami, których przeznaczeniem było sfinansowanie wkładu własnego należy odliczyć od limitu spłaty swoich zobowiązań raty tych zobowiązań wraz z odsetkami przez cały okres ich spłaty.

W związku z powyższym wyodrębniono dwie grupy wydatków w związku z realizacją projektów, programów unijnych możliwych do odliczenia z limitu spłaty zobowiązań zaciągniętych w Europejskim Banku Inwestycyjnych, tj.:

1. Wydatki podlegające refundacji – prefinansowanie,
2. Wydatki na wkład krajowy.

Ad. 1 Wydatki podlegające refundacji – prefinansowanie – wyłączenia zgodnie z prowadzoną ewidencją pozabilansową tj. kontem 994, przy uwzględnieniu przewidywanego wykonania na koniec 2019 roku oraz złożonych wniosków o refundację.

Ad 2. Wydatki na wkład krajowy – wyłączenia obejmują wydatki na wkład krajowy wykonane w latach 2017 – 2019 (w zakresie roku 2019 uwzględniono przewidywane wykonania na koniec roku). Dodatkowo na podstawie zawartych umów zastosowano wyłączenia w latach 2020-2022, które obejmują przyjęte limity na wkład krajowy w budżecie 2020 roku oraz w ramach przedsięwzięć wieloletnich. Poniżej zaprezentowano listę projektów, dla których zostały zawarte umowy o dofinansowanie do dnia opracowania niniejszej prognozy i obejmują wydatki na wkład krajowy w latach 2020-2022:

1. Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze - etap I i II,
2. Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze,
3. Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrze,
4. Rozbudowa nadbudowa, przebudowa i remont Teatru Nowego wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu,
5. Działania w zakresie terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych na obszarze miasta Zabrze (Grzybowice).

Tabela Nr 8. Wylączenia w zakresie EBI wynikające z art. 243 ust. 3 i 3a Uofp w latach 2020 – 2026 (w mln)

-	wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
ROZCHODY	KREDYT EBI - RATY	0,00	0,00	0,03	0,33	0,56	0,76	0,76
	RAZEM	0,00	0,00	0,03	0,33	0,56	0,76	0,76
-	wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
WYDATKI	EBI - ODSETKI PREFINANSOWANIE	0,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	EBI - ODSETKI WKŁAD KRAJOWY	0,23	0,28	0,30	0,30	0,28	0,26	0,25
	RAZEM	0,36	0,28	0,30	0,30	0,28	0,26	0,25
-	OGÓŁEM	0,36	0,28	0,33	0,62	0,84	1,02	1,00

Reasumując zgodnie z założeniami przyjętymi do projektu budżetu Miasta Zabrze na 2020 rok, a także biorąc pod uwagę wartości wynikające z projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020 - 2048 ustalono relację z art. 243 Uofp. W opracowanej prognozie Miasto Zabrze spełnia wszystkie wymagane prawem wskaźniki zadłużenia.

Tabela Nr 9. Wskaźnik z art. 243 Uofp w latach 2020-2028

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań (lewa strona wzoru)	9,25%	9,42%	9,49%	9,43%	8,77%	8,99%	7,32%	5,90%	3,64%	2,92%
Sprawdzenie relacji art.243 (TAK/NIE)	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań (prawa strona wzoru)	11,91%	13,96%	15,77%	14,46%	14,13%	13,65%	12,12%	12,28%	12,73%	13,20%